

ประมวลความรู้วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1AC2103

เนื้อหารายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1	สัดส่วนข้อสอบ	
1. เงินสดและการควบคุม	1 ข้อ	
2. ลูกหนี้การค้าและ	1 ข้อ	
3. ตัวเงินรับ	1 ข้อ	
4. เงินลงทุน	1 ข้อ	
5. สินค้าคงเหลือ	1 ข้อ	
6. ที่ดินอาคารและอุปกรณ์	1 ข้อ	
7. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	1 ข้อ	
8. ต้นทุนการกู้ยืม	1 ข้อ	
9. ทรัพย์สินถาวรธรรมชาติและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1 ข้อ	
10. การด้อยค่าสินทรัพย์	1 ข้อ	
รวม	10ข้อ	=10%

สรุปเนื้อหา

เงินสดและการควบคุมภายในเกี่ยวเงินสด (Cash and Internal Control)

● ความหมายเงินสด

เงินสดในมือ ได้แก่ ธนบัตร เหรียญ เช็คที่รอนำฝาก ตราฟัธนาคาร ธนาณัติ เงินฝากธนาคาร และรายการเทียบเท่าเงินสด

● การรับรู้รายการเงินสด

เมื่อรับเงินสด

Dr. เงินสด/เงินฝากธนาคาร	xx	
Cr. ขายสินค้า/รายได้ค่าบริการ		xx
ลูกหนี้การค้า		xx
เจ้าหนี้เงินกู้		xx
สินทรัพย์ (ที่ดินอาคารอุปกรณ์)		xx

เมื่อจ่ายเงินสด

Dr. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	xx	
เจ้าหนี้การค้า/เจ้าหนี้อื่น		xx
สินทรัพย์		xx
รับคืน		xx
Cr. เงินสด/เงินฝากธนาคาร		xx

การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดโดยรวม

1. กำหนดหน้าที่และระบุงบบุคคลรับผิดชอบ
2. การแบ่งแยกหน้าที่การบันทึกบัญชีและการดูแลสินทรัพย์
3. การควบคุมโดยใช้ขบวนการของเอกสาร เช่น ระบบใบสำคัญ
4. มีอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยในการควบคุม เช่น ตู้นิรภัย ห้องนิรภัย
6. มีการสอบทานหรือการตรวจสอบภายในอย่างอิสระ
7. มีการค้ำประกันตำแหน่งงานที่มีหน้าที่ดูแลเงินสด
8. เก็บเงินสดไว้ที่กิจการเท่าที่จำเป็น หรือเอกสารสำคัญเก็บไว้กับผู้มีอำนาจลงนาม

การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินจ่าย

1. รายจ่ายทุกรายการต้องได้รับอนุมัติจ่าย โดยผู้มีอำนาจ
2. การอนุมัติจ่ายต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องก่อนอนุมัติเสมอ
3. ใช้ระบบใบสำคัญจ่ายและจ่ายเป็นเช็คขีดคร่อม หรือ ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” (A/C payee only)
4. กำหนดผู้มีอำนาจลงนามในเช็คอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป
5. ใบสำคัญจ่ายเมื่อจ่ายเงินแล้ว ให้ประทับคำว่า “จ่ายแล้ว” พร้อมลงข้อมูล เกี่ยวข้อง เลขที่เช็ค วันที่จ่าย
6. จัดทำงบประมัตยยอดเงินฝากธนาคารทุกเดือน (Bank Reconciliation)

การฝากเงินธนาคาร (Cash at bank)

มี 3 ประเภท

1. เงินฝากประจำ (Fixed Account)
2. เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Account)
3. เงินฝากกระแสรายวัน (Current Account)

กรณีเงินฝากกระแสรายวัน ไม่มีสมุดเงินฝาก แต่ได้รับใบแสดงยอดเงินฝากคงเหลือทุกสิ้นเดือน ซึ่งยอดคงเหลืออาจจะไม่เท่ากับยอดคงเหลือตามบัญชีเงินฝากของกิจการ จึงจำเป็นที่จะต้องหาสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อแตกต่าง เมื่อได้ข้อแตกต่างแล้ว จะนำมาจัดทำบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร ซึ่งมี 3 วิธี

การจัดทำบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

1. วิธีพิสูจน์จากยอดของธนาคาร ไปหา ยอดคงเหลือของกิจการ(Bank to Book)
2. วิธีพิสูจน์จากยอดของกิจการ ไปหา ยอดคงเหลือของธนาคาร (Book to Bank)
3. วิธีพิสูจน์หายอดคงเหลือที่ถูกต้อง (Bank and Book to true)

รายการข้อแตกต่างของบัญชีเงินฝากธนาคารของกิจการกับธนาคาร

1. เงินฝากระหว่างทาง (Deposits in transit)
2. เช็คค้างจ่าย (Outstanding Cheques)
3. ตัวเงินรับธนาคารเรียกเก็บให้ (Note Collected by bank)
4. เช็คคืน/เช็คเรียกเก็บเงินไม่ได้ (NonSufficient Fund: NSF Cheques)
หรืออาจจะเป็นเช็คไม่สมบูรณ์
5. ค่าธรรมเนียมธนาคาร (Bank Service Charge) เช่น ค่าเรียกเก็บเงิน เช็คคืน
6. ลูกหนี้โอนเงินเข้าบัญชีชำระหนี้ ในวันสิ้นเดือน
7. ค่าใช้จ่ายที่ธนาคารจ่ายแทน เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าเบี้ยประกัน
8. กิจการบันทึกบัญชีผิด เช่น ลงบัญชีฝากต่ำไป สูงไป / ลงบัญชีถอนต่ำไป สูงไป
9. ธนาคารบันทึกบัญชีผิด เช่น ลงบัญชีฝากต่ำไป สูงไป / ลงบัญชีถอนต่ำไป สูงไป

สรุปการพิจารณารายการข้อแตกต่างเงินฝากธนาคาร

รายการข้อแตกต่าง	เกี่ยวข้องกับ Bank	เกี่ยวข้องกับ Book	วิธี 1 Bank	วิธี 2 Book	วิธี 3	
					Bank	Book
1. เงินฝากระหว่างทาง	+		+	-	+	
2. เช็คค้างจ่าย	-		-	+	-	
3. ตัวเงินรับธนาคารเรียกเก็บให้		+	-	+		+
4. เช็คคืน/เช็คเรียกเก็บเงินไม่ได้		-	+	-		-
5. ค่าธรรมเนียมธนาคาร		-	+	-		-
6. ลูกหนี้โอนเงินเข้าบัญชีชำระหนี้		+	-	+		+
7. ค่าใช้จ่ายที่ธนาคารจ่ายแทน		-	+	-		-
8. กิจการบันทึกบัญชีผิด						
8.1 กิจการหักบัญชีต่ำไป (ผลต่าง)		+	+	-		+
8.2 กิจการหักบัญชีสูงไป (ผลต่าง)		-	-	+		-
8.3 กิจการฝากบัญชีต่ำไป (ผลต่าง)		+	+	-		+
8.4 กิจการฝากบัญชีสูงไป (ผลต่าง)		-	-	+		-
9. ธนาคารบันทึกบัญชีผิด (ผลต่าง)						
9.1 ธนาคารหักบัญชีต่ำไป (ผลต่าง)	-		-	+	-	
9.2 ธนาคารหักบัญชีสูงไป (ผลต่าง)	+		+	-	+	
9.3 ธนาคารบวกบัญชีสูงไป (ผลต่าง)	-		-	+	-	
9.4 ธนาคารบวกบัญชีต่ำไป (ผลต่าง)	+		+	-	+	
			Book	Bank	True	True

+ บวก

- ลบ

การบันทึกรายการปรับปรุง

รายการปรับปรุงบัญชีเงินฝากธนาคาร หมายถึง รายการที่กิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี และบันทึกผิดพลาด ได้แก่

1. ตัวเงินรับธนาคารเรียกเก็บให้

Dr. เงินฝากธนาคาร	xx	
ค่าธรรมเนียมธนาคาร(เรียกเก็บเงิน)	xx	
Cr. ตัวเงินรับ		xx
ดอกเบี้ยรับ (ถ้ามี)		xx
2. เชื่อกัน หรือเชื่อกันธนาคารส่งคืนให้กิจการเพราะเรียกเก็บเงินไม่ได้

Dr. ลูกหนี้ (เชื่อกัน)	xx	
Cr. เงินฝากธนาคาร		xx
3. ค่าธรรมเนียมธนาคาร

Dr. ค่าธรรมเนียมธนาคาร	xx	
Cr. เงินฝากธนาคาร		xx
4. ค่าใช้จ่ายที่ธนาคารจ่ายแทนกิจการ

Dr. ค่าใช้จ่าย(ระบุชื่อ)	xx	
Cr. เงินฝากธนาคาร		xx
5. ลูกหนี้โอนเงินชำระหนี้ผ่านธนาคาร ซึ่งกิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี

Dr. เงินฝากธนาคาร	xx	
Cr. ลูกหนี้การค้า		xx
6. รายการที่กิจการบันทึกผิดพลาดปรับปรุงด้วยผลต่าง (จำนวนเงินที่ถูก-จำนวนเงินที่ผิด)
  - 6.1 กิจการบันทึกหักบัญชีต่ำไป สมมติว่าเป็นการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า

Dr. เจ้าหนี้การค้า	xx	
Cr. เงินฝากธนาคาร		xx
  - 6.2 กิจการบันทึกหักบัญชีสูงไป สมมติว่าเป็นการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า

Dr. เงินฝากธนาคาร	xx	
Cr. เจ้าหนี้การค้า		xx
  - 6.3 กิจการบันทึกฝากต่ำไป สมมติว่าเป็นการรับชำระหนี้จากลูกหนี้

Dr. เงินฝากธนาคาร	xx	
Cr. ลูกหนี้การค้า		xx
  - 6.4 กิจการบันทึกฝากสูงไป สมมติว่าเป็นการรับชำระหนี้จากลูกหนี้

Dr. ลูกหนี้การค้า	xx	
Cr. เงินฝากธนาคาร		xx

โจทย์ตัวอย่าง

รายการข้อแตกต่างของบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

จากการเปรียบเทียบรายการในสมุดเงินสดและในรายงานของธนาคาร ปรากฏว่ามีรายการที่ไม่ตรงกันดังนี้

เดือนมกราคม

1. เงินฝากระหว่างทางวันที่ 31 มกราคม	6,000 บาท
2. เช็คส่งจ่ายยังไม่ขึ้นเงิน เลขที่ 2221	3,000 บาท
เลขที่ 2224	2,000 บาท
3. ธนาคารเก็บเงินจากตัวเงินรับ 8,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยรับ 400 บาท	8,400 บาท
4. ธนาคารเอาเช็คผู้อื่นเลขที่ 4835 มาหักบัญชีของกิจการ	4,000 บาท
5. ธนาคารส่งคืนเช็คที่นำฝากเมื่อวันที่ 18 มกราคม	12,000 บาท
6. ธนาคารคิดค่าธรรมเนียมธนาคาร	200 บาท

วิธีการกระทบยอดเงินฝากจากยอดคงเหลือของกิจการไปหายอดคงเหลือของธนาคาร(Book to Bank)

บริษัทเกษตรไทย จำกัด

งบกระทบยอดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

ณ วันที่ 31 มกราคม 25x1

ยอดคงเหลือในสมุดเงินสด				28,420
<u>บวก</u>	เช็คส่งจ่ายยังไม่ขึ้นเงิน			
	เลขที่ 2221	3,000		
	เลขที่ 2224	<u>2,000</u>	5,000	
	เงินเรียกเก็บจากตัวเงิน	8,000		
	<u>บวก</u> ดอกเบี้ยรับ	<u>400</u>	<u>8,400</u>	<u>13,400</u>
รวม				41,820
<u>หัก</u>	เงินฝากระหว่างทาง		6,000	
	ค่าธรรมเนียมธนาคาร		200	
	เช็คคืน		12,000	
	เช็คเลขที่ 4835 ซึ่งธนาคารนำมาหักผิดบัญชี		<u>4,000</u>	<u>22,200</u>
ยอดคงเหลือในรายงานของธนาคาร				<u>19,620</u>

วิธีการทำงานบัญชีเพื่อหายอดเงินฝากที่ถูกต้อง เดือนมกราคม

บริษัทเกษตรไทย จำกัด

งบทดลองบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

ณ วันที่ 31 มกราคม 25x1

ยอดคงเหลือในสมุดเงินสด (Balance per Book)			28,420
บวก	เงินเรียกเก็บจากตัวเงิน	8,000	
	บวก ดอกเบี้ยรับ	<u>400</u>	<u>8,400</u>
รวม			36,820
หัก	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	200	
	เช็คคืน	<u>12,000</u>	<u>12,200</u>
ยอดคงเหลือที่ถูกต้อง			<u>24,620</u>
ยอดคงเหลือในรายงานของธนาคาร (Balance per bank)			19,620
บวก	เงินฝากระหว่างทาง	6,000	
	เช็คเลขที่ 4835 ซึ่งธนาคารนำมาหักผิดบัญชี	<u>4,000</u>	<u>10,000</u>
รวม			29,620
หัก	เช็คส่งจ่ายยังไม่ได้ขึ้นเงิน (เช็คค้างจ่าย)		
	เลขที่ 2221	3,000	
	เลขที่ 2224	<u>2,000</u>	<u>5,000</u>
ยอดคงเหลือที่ถูกต้อง			<u>24,620</u>

รายการข้อแตกต่างของบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

จากการเปรียบเทียบรายการในสมุดเงินสดและในรายงานของธนาคาร ปรากฏว่ามีรายการที่ไม่ตรงกันดังนี้

เดือนกุมภาพันธ์

- เงินฝากระหว่างทาง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 11,000 บาท
  - เช็คส่งจ่ายยังไม่ได้ขึ้นเงิน เลขที่ 2224 2,000 บาท
  - ธนาคารนำเช็คร้านเกษตรไทย มาเข้าบัญชีวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 7,000 บาท
  - ธนาคารคิดค่าธรรมเนียมเช็ค 300 บาท
  - กิจการบันทึกการรับเงินจากลูกหนี้วันที่ 22 กุมภาพันธ์น้อยไป 540 บาท
- ที่ถูกต้องคือ 7,820 บาท
- กิจการบันทึกจ่ายเช็คเลขที่ 2225 มากไป (ที่ถูกต้อง คือ 5,800 บาท) 2,700 บาท

วิธีการกระทบยอดเงินฝากจากยอดคงเหลือของกิจการไปหายอดคงเหลือของธนาคาร(Book to Bank)

บริษัท เกษตรไทย จำกัด

งบทกระทบยอดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 25x1

ยอดคงเหลือในสมุดเงินสด			20,700
บวก	เช็คสั่งจ่ายยังไม่ขึ้นเงิน เลขที่ 2224	2,000	
	เงินรับจากลูกหนี้ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ น้อยไป	540	
	จ่ายเช็คเลขที่ 2225 มากไป	2,700	
	เช็คร้านเกษตรไทย ที่ธนาคารนำมาเข้าผิดบัญชี	<u>7,000</u>	<u>12,240</u>
รวม			32,940
หัก	เงินฝากระหว่างทาง	11,000	
	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	<u>300</u>	<u>11,300</u>
ยอดคงเหลือในรายงานของธนาคาร			<u>21,640</u>

วิธีการกระทบยอดเงินฝากธนาคารเพื่อหายอดที่ถูกต้อง (Bank and Book to True)

บริษัท เกษตรไทย จำกัด

งบทกระทบยอดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 100-1-12345-6

ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 25x1

ยอดคงเหลือในสมุดเงินสด			20,700
บวก	เงินรับจากลูกหนี้ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ น้อยไป	540	
	จ่ายเช็คเลขที่ 2225 มากไป	<u>2,700</u>	<u>3,240</u>
รวม			23,940
หัก	ค่าธรรมเนียมธนาคาร		<u>300</u>
ยอดคงเหลือที่ถูกต้อง			<u>23,640</u>
ยอดคงเหลือในรายงานของธนาคาร			21,640
บวก	เงินฝากระหว่างทาง		<u>11,000</u>
รวม			32,640
หัก	เช็คสั่งจ่ายยังไม่ได้ขึ้นเงิน เลขที่ 2224	2,000	
	เช็คร้านเกษตรไทย ซึ่งธนาคารนำมาเข้าผิดบัญชี	<u>7,000</u>	<u>9,000</u>
ยอดคงเหลือที่ถูกต้อง			<u>23,640</u>

รายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป มีดังนี้

สมุดรายวันทั่วไป

25x1						
ก.พ. 1	เงินฝากธนาคาร		8,400	-		
	บัญชีตัวเงินรับ				8,000	-
	บัญชีดอกเบียรับ				400	-
	บันทึกการเก็บเงินจากตัวเงินรับ					
1	บัญชีค่าธรรมเนียมธนาคาร		200	-		
	เงินฝากธนาคาร				200	-
	บันทึกค่าธรรมเนียมธนาคาร					
1	บัญชีลูกหนี้การค้า		12,000	-		
	เงินฝากธนาคาร				12,000	-
	บันทึกการรับคืนเช็คที่เรียกเก็บเงินไม่ได้					
มี.ค. 1	เงินฝากธนาคาร		540	-		
	บัญชีลูกหนี้การค้า				540	-
	แก้ไขการรับชำระหนี้ที่ลงบัญชีน้อยไปเมื่อ					
	22 ก.พ.X1					
1	เงินฝากธนาคาร		2,700	-		
	บัญชีเจ้าหนี้การค้า				2,700	-
	แก้ไขการจ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้การค้า					
	เลขที่ 2225 กิจการหักบัญชีมากไป					
1	บัญชีค่าธรรมเนียมธนาคาร		300	-		
	เงินฝากธนาคาร				300	-
	บันทึกค่าธรรมเนียมธนาคาร					

โจทย์คำถาม

- รายการใดจะต้องแสดงภายใต้หัวข้อเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน
  - เช็คกิจการส่งจ่ายลงวันที่ล่วงหน้า
  - เช็ครับจากลูกหนี้ธนาคารรับรอง
  - เช็คกิจการส่งจ่ายให้เจ้าหนี้
  - เช็ครับคืนจากธนาคาร
  - เช็ครับลงวันที่ล่วงหน้า
- บริษัทฯ มียอดเงินฝากธนาคารคงเหลือ 31 มกราคม 25x1 จำนวน 30,770 บาท แต่ใบแจ้งยอดจากธนาคาร ณ วันสิ้นเดือนเดียวกัน มียอดคงเหลือ 38,000 บาท จากการตรวจสอบค้นพบข้อแตกต่าง 6 รายการ ดังนี้

1. เงินฝากระหว่างทาง 15,000 บาท
2. เชื้อค้ำจ่าย 30,000 บาท
3. ธนาคารนำเช็คกิจการอื่นมาหักผิดบัญชีจำนวน 8,000 บาท
4. เชื้อรับคืนจากธนาคาร 12,500 บาท
5. ตัวเงินธนาคารเรียกเก็บให้ 13,000 บาท
6. เชื้อรับจากลูกหนี้ 5,250 บาท นำฝากธนาคารแต่กิจการลงบัญชีเป็น 5,520 บาท

บริษัทฯ จะมียอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกต้อง ณ วันที่ 31 มกราคม 25x1 จำนวนเท่าใด

- ก. 30,970 บาท
- ข. 31,000 บาท
- ค. 31,270 บาท
- ง. 30,770 บาท
- จ. 38,000 บาท

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้เป็นสำหรับข้อ 3-10

- ก. บวก ยอดเงินฝากธนาคารตามใบแจ้งยอดของธนาคาร
- ข. หัก ยอดเงินฝากธนาคารตามใบแจ้งยอดของธนาคาร
- ค. บวก ยอดเงินฝากธนาคารตามสมุดบัญชีของกิจการ
- ง. หัก ยอดเงินฝากธนาคารตามสมุดบัญชีของกิจการ
- จ. ไม่เกี่ยวข้อง

3. กิจการรับชำระหนี้จากลูกหนี้เป็นเช็คจำนวน 5,450 บาท แต่พนักงานบัญชีของกิจการลงบัญชีเงินฝากเป็น 5,540 บาท
4. กิจการได้รับเช็คคืนจากธนาคารเนื่องจากเงินในบัญชีผู้ส่งจ่ายมีไม่เพียงพอ จำนวน 20,000 บาทและกิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี
5. กิจการนำเช็คที่รับจากลูกหนี้ 50,000 บาท ฝากเข้าธนาคารในวันสิ้นเดือน แต่ธนาคารยังไม่บันทึกบัญชี
6. กิจการจ่ายเช็คชำระหนี้จำนวนเงิน 24,500 บาท แต่พนักงานบัญชีของกิจการบันทึกบัญชีเป็น 25,400 บาท
7. ธนาคารจ่ายค่าสาธารณูปโภคแทนกิจการจำนวน 4,820 บาท แต่กิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี
8. ธนาคารเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย 2,000 บาท และเข้าบัญชีให้กิจการเรียบร้อยแล้ว แต่กิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี
9. เชื้อรับจากลูกค้านำฝากธนาคารจำนวนเงิน 5,250 บาท แต่พนักงานบัญชีของกิจการบันทึกบัญชีเป็น 5,220 บาท
10. ธนาคารนำเช็คของกิจการอื่นมาหักบัญชีของกิจการ

เฉลยคำตอบ 1=ข 2=ข 3=ง 4=ง 5=ก 6=ค 7=ง 8=ค 9=ค 10=ก

ลูกหนี้การค้า (Trade Account Receivable)

ความหมาย ลูกหนี้ หมายถึง

ลูกหนี้การค้า คือ จำนวนเงินที่ลูกค้าค้างชำระค่าสินค้า หรือบริการที่เกิดจากการดำเนินการค้าตามปกติของกิจการ และอาจจะมีชื่อบัญชีแตกต่างกันได้ตามประเภทของธุรกิจ เช่น

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ลูกหนี้การค้า หมายถึง บัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ย เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ

กิจการประกันภัยลูกค้า หมายถึง บัญชีเบี้ยประกันภัยค้างรับ เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อ และเงินให้กู้ยืม ไม่รวมถึงเงินค้างรับของกิจการที่เกิดขึ้นจากกรณีอื่น

ประเภทลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าจัดเป็นรายการลูกหนี้ที่มีความสำคัญมากที่สุด และอาจแบ่งเป็นลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ(การค้า)

การรับรู้รายการลูกหนี้การค้า

- ใช้ราคาขั้นต้น (Gross Method) เป็นวิธีที่นิยมใช้

-เมื่อขายสินค้า

Dr. ลูกหนี้การค้า	xx	
Cr. ขายสินค้า		xx

-เมื่อรับชำระหนี้ภายในกำหนดให้ส่วนลดเงินสด

Dr.เงินสด	xx	
ส่วนลดจ่าย	xx	
Cr. ลูกหนี้การค้า		xx

-ถ้าลูกหนี้จ่ายชำระไม่ได้ส่วนลดเงินสด

Dr. เงินสด	xx	
Cr. ลูกหนี้การค้า		xx

- ใช้ราคาสุทธิ (Net Method)

-เมื่อขายสินค้า บันทึกด้วยราคาหลังหักส่วนลดเงินสดแล้ว

Dr. ลูกหนี้การค้า	xx	
Cr. ขายสินค้า		xx

-เมื่อรับชำระหนี้ภายในกำหนดให้ส่วนลดเงินสด

Dr. เงินสด	xx	
Cr. ลูกหนี้การค้า		xx

-ถ้าลูกหนี้จ่ายชำระไม่ได้ส่วนลดเงินสด

1. ตั้งลูกหนี้เพิ่มด้วยจำนวนส่วนลดจ่ายที่ลูกค้าไม่ได้รับ

Dr. ลูกหนี้การค้า	xx	
	Cr. ส่วนลดจ่ายที่รับคืน (รายได้)	xx

2. บันทึกรับชำระหนี้ด้วยยอดลูกหนี้เต็มจำนวน

Dr. เงินสด	xx	
	Cr. ลูกหนี้การค้า	xx

ตัวอย่าง

ราคาขั้นต้น (Gross Method)

■ ขายสินค้า 10,000 เงื่อนไข 2/10,n/30

Dr. ลูกหนี้การค้า	10,000	
Cr. ขายสินค้า		10,000

■ รับชำระหนี้จากลูกหนี้และให้ส่วนลด

Dr. เงินสด	9,800	
ส่วนลดจ่าย	200	
Cr. ลูกหนี้การค้า		10,000

■ ลูกหนี้ชำระพ้นกำหนดเวลาได้ส่วนลด

Dr. เงินสด	10,000	
Cr. ลูกหนี้การค้า		10,000

ราคาสุทธิ (Net Method)

■ ขายสินค้า 10,000 เงื่อนไข 2/10,n/30

Dr. ลูกหนี้การค้า	9,800	
Cr. ขายสินค้า		9,800

■ รับชำระหนี้จากลูกหนี้และให้ส่วนลด

Dr. เงินสด	9,800	
Cr. ลูกหนี้การค้า		9,800

■ ลูกหนี้ชำระพ้นกำหนดเวลาได้ส่วนลด

Dr. ลูกหนี้การค้า	200	
Cr. ส่วนลดจ่ายที่รับคืน		200
Dr. เงินสด	10,000	
Cr. ลูกหนี้การค้า		10,000

การวัดมูลค่าลูกหนี้

ลูกหนี้การค้า แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับชำระค่านั้น ในวันสิ้นงวดบัญชี จึงต้องตั้งค่าเผื่อสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้

ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 101 หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

วิธีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

-ตั้งจากยอดขาย (เน้นความสัมพันธ์ระหว่างขาย กับ หนี้สงสัยจะสูญ)

1. ยอดขายเชื่อ-สุทธิ (ยอดขายเชื่อ-รับคืน-ส่วนลดจ่าย) หรืออนุโลมใช้
2. ยอดขายรวม-สุทธิ (ยอดขายรวม-รับคืน-ส่วนลดจ่าย)

-ตั้งจากยอดลูกหนี้ปลายงวด (เน้นความสัมพันธ์ระหว่างลูกหนี้ กับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)

1. ลูกหนี้ปลายงวดรวม
2. วิเคราะห์อายุลูกหนี้ปลายงวดเป็นกลุ่ม
3. การวิเคราะห์รายตัวลูกหนี้ปลายงวด

-การบันทึกบัญชี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

Dr. บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ (ค่าใช้จ่าย) xx

Cr. บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ปรับมูลค่าลูกหนี้) xx

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. หนี้สูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่กิจการทวงถามจนถึงที่สุดและไม่ได้รับชำระ (บัญชีค่าใช้จ่ายทั้งทางบัญชีและภาษีอากร)
2. หนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่กิจการคาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้และถือเป็นค่าใช้จ่ายในรอบบัญชีนั้น (บัญชีค่าใช้จ่ายเฉพาะทางบัญชี)
3. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนที่เผื่อไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ และนำไปปรับมูลค่าจากบัญชีลูกหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน (บัญชีปรับลบมูลค่าบัญชีลูกหนี้)

โจทย์ตัวอย่าง

1. วิธีตั้งหนี้สงสัยจะสูญจากยอดขายสินค้า ขายเชื่อ-สุทธิหรือ ขายรวม-สุทธิ

ตัวอย่าง กิจการแห่งหนึ่งมีบัญชีต่าง ๆ แสดงยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดปี 25x1 ดังนี้

บัญชีขายสินค้า 1,005,000 บาท

รับคืนสินค้า 3,000 บาท

ส่วนลดจ่าย 2,000 บาท

ลูกหนี้การค้าปลายงวด 200,000 บาท

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ Cr. 2,000 บาท

กิจการมีนโยบายการบัญชีให้ตั้งหนี้สงสัยจะสูญเป็น 1% ของยอดขายสุทธิ

การคำนวณ.-

ขายสินค้า		1,005,000
หัก รับคืนสินค้า	3,000	
ส่วนลดจ่าย	<u>2,000</u>	<u>5,000</u>
ขายสินค้าสุทธิ		1,000,000
ตั้งประมาณการหนี้สงสัยจะสูญ		1%

หนี้สงสัยจะสูญ = 10,000

คำนวณได้จำนวนเท่าใดบันทึกปรับปรุงเท่าที่คำนวณได้

การบันทึกบัญชี

Dr. หนี้สงสัยจะสูญ	10,000	
Cr. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		10,000

การแสดงรายการในงบการเงิน

งบกำไรขาดทุนฯ		งบแสดงฐานะการเงิน	
ขายสินค้า-สุทธิ	1,000,000	สินทรัพย์หมุนเวียน	
ค่าใช้จ่าย.-		ลูกหนี้การค้า	200,000
หนี้สงสัยจะสูญ	10,000	หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	12,000
		ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	188,000

2. ตั้งจากยอดลูกหนี้การค้าปลายงวด

ตัวอย่าง(ต่อจากตัวอย่างก่อน) กิจการแห่งหนึ่งมียอดคงเหลือของบัญชีต่าง ๆ ดังนี้

บัญชีลูกหนี้การค้าปลายงวด 200,000 บาท

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ยอดดุล Cr. 2,000 บาท

นโยบายการบัญชีของกิจการให้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็น 4% ของยอดลูกหนี้การค้าปลายงวด

การคำนวณ.-

ลูกหนี้การค้าปลายงวดรวม	200,000
ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	x4%
จำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	8,000
หัก จำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญยกมา	<u>2,000</u>
จำนวนที่จะต้องปรับปรุง	6,000

**จำนวนที่ต้องปรับปรุงต้องดูยอดดุลของบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ **

ตัวอย่าง

- บัญชีลูกหนี้ปลายงวด 200,000.-
- บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ Cr. 2,000
- นโยบายบัญชี ตั้งค่าเผื่อนี้ๆ เป็น 5% ของยอดลูกหนี้ปลายงวด
- การคำนวณ $200,000 \times 5\% = 10,000$
- บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีอยู่แล้ว 2,000
- ดังนั้น ต้องปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มจำนวนเท่าใด? คำตอบ 8,000 บาท
- การบันทึกปรับปรุงบัญชี

Dr. หนี้สงสัยจะสูญ	8,000	
	Cr. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	8,000

ตัวอย่าง

- บัญชีลูกหนี้ปลายงวด 200,000.-
- บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ Cr. 14,000
- นโยบายบัญชี ตั้งค่าเผื่อนี้ๆ เป็น 5% ของยอดลูกหนี้ปลายงวด
- การคำนวณ $200,000 \times 5\% = 10,000$
- บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีอยู่แล้ว 14,000 (เกินความต้องการ)
- ดังนั้น ต้องปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดจำนวนเท่าใด? บันทึกออก 4,000

Dr. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4,000	
	Cr. หนี้สงสัยจะสูญ	4,000

การตัดลูกหนี้เป็นหนี้สูญ

1. ตัดลูกหนี้เป็นหนี้สูญ เข้าเกณฑ์ตามกฎหมายภาษี ให้เป็นหนี้สูญ(ค่าใช้จ่าย)ได้

Dr. หนี้สูญ	xx	
	Cr. ลูกหนี้การค้า	xx และ
Dr. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	xx	
	Cr. หนี้สงสัยจะสูญ	xx

2. ตัดลูกหนี้เป็นหนี้สูญ แต่ไม่เข้าเกณฑ์ตามกฎหมายภาษี ไม่เป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี แต่เป็นค่าใช้จ่ายทางบัญชี

Dr. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	xx	
	Cr. ลูกหนี้การค้า	xx

3. วันที่ 1 มกราคม 25x5 บริษัทมีบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 10,000 บาท (Cr.) ในวันสิ้นงวด บริษัทคาดว่า จะมีลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ 20,000 บาท บริษัทจะต้องปรับปรุงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในวันสิ้นงวดจำนวนเท่าใด
- 10,000 บาท
  - 20,000 บาท
  - 28,000 บาท
  - 32,000 บาท
  - 42,000 บาท
4. วิธีการประมาณหนี้สงสัยจะสูญ โดยมุ่งที่งบกำไรขาดทุนมากกว่างบแสดงฐานะการเงิน กิจการจะต้องตั้งหนี้สงสัยจะสูญจากยอดใด
- ตัดหนี้สูญเมื่อเกิดขึ้นจริงไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
  - วิเคราะห์อายุลูกหนี้ค้างชำระเป็นกลุ่ม ๆ
  - ยอดขายสินค้าเชื่อ-สุทธิ
  - ยอดคงเหลือรวมของลูกหนี้ปลายงวด
  - วิเคราะห์ลูกหนี้รายตัว
5. บริษัทซื้อสินค้าราคา 5,000 บาท ได้รับส่วนลดการค้า 20% และ 10% จากราคาซื้อและเงื่อนไขการชำระเงิน 2/10, n/30 ถ้าบริษัทใช้วิธีราคาสุทธิ (Net Method) การบันทึกบัญชีซื้อในวันซื้อด้วยจำนวนเงินเท่าใด
- 3,430 บาท
  - 3,500 บาท
  - 3,528 บาท
  - 3,600 บาท
  - 5,000 บาท

เฉลยคำตอบ 1=ง 2=ง 3=ก 4=ค 5=ค

การคำนวณคำตอบข้อ 5

ราคาสินค้าสุทธิ ณ วันซื้อ $5,000 - (5,000 \times 20\% = 1,000) - (4,000 \times 10\% = 400) = 3,600$ บาท

ราคาซื้อถ้ากิจการได้รับส่วนลดเงินสด 2% $3,600 - (3,600 \times 2\% = 72) = 3,528$ บาท

ตั๋วเงินรับ (Note Receivables)

ความหมาย ตั๋วเงินหมายถึง

ตั๋วเงินเป็นตราสารที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปเกี่ยวข้องกัน โดยผู้ลงลายมือชื่อในตั๋วเงินมีฐานะเป็นลูกหนี้ (Debtor) ต้องรับผิดชอบในการจ่ายเงินชำระตามตั๋วเงินเรียกตั๋วเงินนี้ว่า ตั๋วเงินจ่าย (Note Payable) ส่วนทางด้านผู้ที่ได้รับตั๋วเงินไว้ในครอบครอง มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ (Creditor) จะได้รับชำระหนี้เป็นเงินสดตามที่ระบุไว้ในตั๋วเงิน เรียกตั๋วเงินนี้ว่า ตั๋วเงินรับ (Note Receivable) และบันทึกในบัญชีตั๋วเงินรับ

ประเภทของตั๋วเงิน

1. ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange)
2. ตั๋วสัญญาใช้งาน (Promissory Note)
3. เช็ค (Cheques)

อายุของตั๋วเงิน

1. กำหนดอายุครบกำหนดเป็นวัน
2. กำหนดอายุครบกำหนดเป็นเดือน
3. กำหนดอายุครบกำหนดเป็นปี

ตัวอย่าง การนับวันครบกำหนด

ตั๋วเงินรับ ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุครบกำหนด 90 วัน

การนับวันครบกำหนด

เดือน มีนาคม (31-10)	= 21 วัน
เมษายน	= 30 วัน
พฤษภาคม	= 31 วัน
รวม	82 วัน
มิถุนายน (90-82)	8 วันวันครบกำหนด
รวม	90 วัน

ตั๋วเงินรับ ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุครบกำหนด 3 เดือน

การนับวันครบกำหนด

เดือน เมษายน วันที่ 10 = 1 เดือน	
พฤษภาคม วันที่ 10	= 1 เดือน
มิถุนายน วันที่ 10	= 1 เดือน วันครบกำหนด
รวม	3 เดือน

ตั๋วเงินรับ ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุครบกำหนด 3 ปี

การนับวันครบกำหนด

วันที่ 10 เดือน มีนาคม 25x6	= 1 ปี
วันที่ 10 เดือน มีนาคม 25x7	= 1 ปี
วันที่ 10 เดือน มีนาคม 25x8	= 1 ปี วันครบกำหนด
รวม	= 3 ปี

การหามูลค่าตั๋วเมื่อครบกำหนด

ตั๋วเงินรับมีดอกเบี้ย หรือไม่มีดอกเบี้ย

ตั๋วไม่มีดอกเบี้ย มูลค่าครบกำหนด = จำนวนเงินในตั๋ว

ตั๋วมีดอกเบี้ย มูลค่าครบกำหนด = จำนวนเงินในตั๋ว + ดอกเบี้ยตามตั๋ว

การคำนวณดอกเบี้ยตัวเงิน

$$\text{สูตร ดอกเบี้ย} = \text{จำนวนเงินหน้าตัว} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \times \text{ระยะเวลา หรือ}$$

$$\text{ดอกเบี้ย} = \text{ต} \times \text{อ} \times \text{ว}$$

ตัวอย่างตัวอายุเป็นวัน

ตัวเงินรับ 50,000 บาท ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุ 90 วันอัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี
มูลค่าตัวครบกำหนด

จำนวนเงินในตัว	50,000.-- บาท
<u>บวก ดอกเบี้ยตัว</u> $50,000 \times 12\% \times 90 / 365$	<u>1,479.45</u> บาท
มูลค่าตัวครบกำหนด	51,479.45 บาท

การบันทึกบัญชี

25x5

มี.ค.10	Dr. ตัวเงินรับ	50,000	
			Cr. ลูกหนี้การค้า/ขายสินค้า
			50,000
			รับตัวจากลูกหนี้หรือการขายสินค้า
มี.ย. 8	Dr. เงินสด	51,479.45	
			Cr. ตัวเงินรับ
			50,000.--
			ดอกเบี้ยรับ
			1,479.45

รับเงินตามตัวพร้อมดอกเบี้ยเมื่อตัวครบกำหนด

ตัวอย่าง ตัวอายุเป็นเดือน

ตัวเงินรับ 50,000 บาท ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุ 3 เดือนอัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี
มูลค่าตัวครบกำหนด

จำนวนเงินในตัว	50,000	บาท
<u>บวก ดอกเบี้ยตัว</u> $50,000 \times 12\% \times 3 / 12$	<u>1,500</u>	บาท
มูลค่าตัวครบกำหนด	51,500	บาท

การบันทึกบัญชี

25x5

มี.ค.10	Dr. ตัวเงินรับ	50,000	
			Cr. ลูกหนี้การค้า/ขายสินค้า
			50,000
			รับตัวจากลูกหนี้หรือการขายสินค้า
มี.ย. 10	Dr. เงินสด	51,500	
			Cr. ตัวเงินรับ
			50,000
			ดอกเบี้ยรับ
			1,500

รับเงินตามตัวพร้อมดอกเบี้ยเมื่อตัวครบกำหนด

ตัวอย่าง ตัวอย่างเป็นปี

ตัวเงินรับ 50,000 บาท ลงวันที่ 10 มีนาคม 25x5 อายุ 3 ปีอัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี

มูลค่าตัวครบกําหนด

จำนวนเงินในตัว	50,000 บาท
บวก ดอกเบี้ยตัว $50,000 \times 12\% \times 3$	<u>18,000</u> บาท
มูลค่าตัวครบกําหนด	68,000 บาท

การบันทึกบัญชี

25x5

มี.ค.10	Dr. ตัวเงินรับ	50,000	
	Cr. ลูกหนี้การค้า/ขายสินค้า		50,000
	รับตัวจากลูกหนี้หรือการขายสินค้า		
ธ.ค.31	Dr. ดอกเบี้ยค้างรับ	4,866	
	Cr. ดอกเบี้ยรับ		4,866
	ปรับปรุงดอกเบี้ยค้างรับ $50,000 \times 12\% \times 296/365 = 4,866$		

25x6

ธ.ค. 31	Dr. ดอกเบี้ยค้างรับ	6,000	
	Cr. ดอกเบี้ยรับ		6,000
	ปรับปรุงดอกเบี้ยค้างรับ $50,000 \times 12\% \times 1$		

25x7

ธ.ค. 31	Dr. ดอกเบี้ยค้างรับ	6,000	
	Cr. ดอกเบี้ยรับ		6,000
	ปรับปรุงดอกเบี้ยค้างรับ $50,000 \times 12\% \times 1$		

25x8

มี.ค. 10	Dr. เงินสด	68,000	
	Cr. ตัวเงินรับ		50,000
	ดอกเบี้ยรับ		1,134
	ดอกเบี้ยค้างรับ		16,866
	รับเงินตามตัวพร้อมดอกเบี้ยเมื่อตัวครบกําหนด		
	ดอกเบี้ยปี $25 \times 8 = 50,000 \times 12\% \times 69/365 = 1,134$		

การนำตั๋วเงินรับไปขายลด (Discounted)

ตั๋วเงินรับขายลด หมายถึง ตั๋วเงินรับที่กิจการนำไปขายให้กับสถาบันการเงินก่อนวันครบกำหนด
ขั้นตอนการคำนวณตั๋วเงินรับไปขายลด 4 ขั้นตอน

1. มูลค่าตั๋วเมื่อครบกำหนด (จำนวนหน้าตั๋ว + ดอกเบี้ยตั๋ว)
2. จำนวนส่วนลดที่ถูกหักให้สถาบันการเงิน (ส่วนลด = มูลค่าตั๋วครบกำหนด $\times$ อัตราส่วนลด $\times$ เวลา (วันขายลด ถึง วันตั๋วครบกำหนด))
3. จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลดตั๋ว (มูลค่าตั๋วครบกำหนด - ส่วนลด)
4. คำนวณหาผลต่าง

ผลต่าง จำนวนเงินหน้าตั๋ว มากกว่า จำนวนเงินที่ได้รับ = ดอกเบี้ยจ่าย

ผลต่าง จำนวนเงินหน้าตั๋ว น้อยกว่า จำนวนเงินที่ได้รับ = ดอกเบี้ยรับ

ตัวอย่าง

ตั๋วเงินรับ 50,000 บาท ลงวันที่ 12 มีนาคม 25x5 อายุ 90 วันอัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี
วันที่ 10 พฤษภาคม 25x5 นำไปขายลดให้กับธนาคาร เสียส่วนลดอัตรา 14% ต่อปี
(ตั๋วฉบับที่ลงวันที่ 12 มีนาคม 25x5 ครบกำหนดวันที่ 10 มิถุนายน 25x5)

ขั้นตอนการคำนวณตั๋วเงินรับนำไปขายลด

1. มูลค่าตั๋วเมื่อครบกำหนด

มูลค่าหน้าตั๋ว	50,000.--
บวก ดอกเบี้ย $50,000 \times 12\% \times 90 / 365$	<u>1,479.45</u>
มูลค่าเมื่อครบกำหนด	51,479.45
2. จำนวนส่วนลดที่ถูกหัก

มูลค่าเมื่อครบกำหนด	51,479.45
อัตราส่วนลด 14% ต่อปี เวลา 31 วัน	$\times 14\% \times 31 / 365$ (10 พ.ค.-10 มิ.ย.)
จำนวนส่วนลดที่ถูกหัก	612.11
3. จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลดตั๋ว

มูลค่าตั๋วเมื่อครบกำหนด (ขั้น 1)	51,479.45
หัก ส่วนลดที่ถูกหัก (ขั้น 2) <u>612.11</u>	
จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลด	50,867.34
4. ผลต่างจากการขายลดตั๋วเงิน

มูลค่าหน้าตั๋วเงิน	50,000.--
--------------------	-----------

จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลด (ขั้น 3) 50,867.34

ผลต่าง ดอกเบี้ยรับ/ดอกเบี้ยจ่าย 867.34

ผลต่าง ดอกเบี้ยรับ เมื่อ จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลด มากกว่า มูลค่าหน้าตั๋วเงิน

ผลต่าง ดอกเบี้ยจ่าย เมื่อ จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลด น้อยกว่า มูลค่าหน้าตั๋วเงิน

การบันทึกบัญชี

Dr. เงินสด	50,867.34
Cr. ตัวเงินรับขายลด	50,000.00
ดอกเบียรับ	867.34
บันทึกการขายลดตัวเงินรับ	

โจทย์คำถาม

1.บริษัทได้รับตัวเงินรับมูลค่า 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 6% ต่อปี อายุ 90 วัน ตั้ลงวันที่ 1 มิถุนายน 25x1 เมื่อตัวครบกำหนดบริษัทจะได้รับเงินตามตัวจำนวนเท่าใด(กำหนดให้ใช้ 1 ปี= 360 วัน)

- ก. 50,000 บาท
- ข. 50,500 บาท
- ค. 50,740 บาท
- ง. 50,750 บาท
- จ. 53,000 บาท

2.บริษัทได้รับตัวเงินรับมูลค่า 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 6% ต่อปี อายุ 90 วัน ตั้ลงวันที่ 1 มิถุนายน 25x1 ตัวฉบับนี้ครบกำหนดวันใด

- ก. 29 สิงหาคม
- ข. 30 สิงหาคม
- ค. 31 สิงหาคม
- ง. 1 กันยายน
- จ. 1ตุลาคม

3.บริษัทได้รับตัวเงินรับมูลค่า 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 6% ต่อปี อายุ 90 วัน ตั้ลงวันที่ 1 มิถุนายน 25x1 ต่อมาวันที่ 5 กรกฎาคม 25x1 ได้นำไปขายลดธนาคาร เสียส่วนลดอัตรา 10% ต่อปี บริษัทเสียส่วนลดให้ธนาคารจำนวนเท่าใด(กำหนดให้ใช้ 1 ปี= 360 วันและปัดเศษทิ้ง)

- ก. 750 บาท
- ข. 789 บาท
- ค. 900 บาท
- ง. 1,000 บาท
- จ. 1,100 บาท

4. บริษัทได้รับตัวเงินรับมูลค่า 50,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 6% ต่อปี อายุ 90 วัน ตั้ลงวันที่ 1 มิถุนายน 25x1 ต่อมาวันที่ 5 กรกฎาคม 25x1 ได้นำไปขายลดธนาคาร เสียส่วนลดอัตรา 10% ต่อปี บริษัทจะได้รับเงินจากการขายลดตัวจำนวนเท่าใด(กำหนดให้ใช้ 1 ปี= 360 วัน)

- ก. 49,222 บาท
- ข. 49,533 บาท
- ค. 49,961 บาท
- ง. 50,000 บาท

จ. 50,750 บาท

เฉลยคำตอบ 1=ง 2=ข 3=ข 4=ค

การคำนวณคำตอบข้อ 1

มูลค่าเมื่อครบกำหนด = จำนวนเงินหน้าตัว + ดอกเบี้ย = $50,000 + (50,000 \times 6\% \times 90/360 = 750) = 50,750$

การคำนวณคำตอบข้อ 2

วันครบกำหนด = (มิ.ย. 30-1) = 29 + 31 (ก.ค. 31) + 30 (ส.ค. 30) = 90 วัน

การคำนวณคำตอบข้อ 3-4

1. มูลค่าเมื่อครบกำหนด = $50,000 + (50,000 \times 6\% \times 90/360 = 750) = 50,750$
2. คำนวณหาส่วนลด มูลค่าเมื่อครบกำหนด $\times$ อัตราส่วนลด $\times$ ระยะเวลา (วันขายลดถึงวันครบกำหนด)
 $50,750 \times 10\% \times 56/360$ (ก.ค. 26 + ส.ค. 30) = 789 บาท (พิเศษทิ้ง)
3. จำนวนเงินที่ได้รับจากการขายลด $50,750 - 789 = 49,961$ บาท

เงินลงทุน (Investment)

ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 105 เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

ความหมายเงินลงทุน

ตราสารหนี้ (Debt Securities)

หมายถึงสัญญาที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ชัดเจน

ได้แก่ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล

ตราสารทุน (Equity Securities)

หมายถึงสัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในส่วนตัวเสียของกิจการที่ไปลงทุน

ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ

ประเภทของเงินลงทุน

1. หลักทรัพย์เพื่อค้า เป็นเงินลงทุนระยะสั้น
2. หลักทรัพย์เพื่อขาย เป็นเงินลงทุนระยะสั้น หรือระยะยาวก็ได้
3. ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนดเป็นเงินลงทุนระยะยาว (ยกเว้นปีสุดท้ายจะครบกำหนดเป็นระยะสั้น)
4. เงินลงทุนทั่วไป เป็นเงินลงทุนนอกตลาดหลักทรัพย์
5. เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อยเป็นเงินลงทุนระยะยาวและใช้วิธีส่วนได้เสียในการบันทึกบัญชี

(Equity Method)

การรับรู้รายการเงินลงทุน

ซื้อ ขาย ปรับปรุงในวันสิ้นงวด รับผลตอบแทน

หลักทรัพย์เพื่อค้า (Trading Securities)

1. วันซื้อ ใช้ราคาทุน			
Dr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า(ราคาซื้อ+ค่าใช้จ่ายในการซื้อ)	xx		
Cr. เงินสด		xx	
2. วันสิ้นงวด ใช้มูลค่ายุติธรรม (ราคาตลาด) ผลต่างระหว่างราคาทุน กับมูลค่ายุติธรรม ให้รับรู้ทันทีในงวดปัจจุบันที่งบกำไรขาดทุน			
กรณี กำไร แบบ 1 Dr. รายการปรับมูลค่าหลักทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด) xx			
	Cr. กำไรจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์	xx	
แบบ 2 Dr.เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า (ราคาทุน-ราคาตลาด) xx			
	Cr. กำไรจากปรับมูลค่าหลักทรัพย์		xx
กรณี ขาดทุน แบบ 1 Dr. ขาดทุนจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด) xx			
	Cr. รายการปรับมูลค่าหลักทรัพย์		xx
แบบ 2 Dr. ขาดทุนจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์เพื่อค้า (ราคาทุน-ราคาตลาด) xx			
	Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า		xx
3. ผลตอบแทนการลงทุน ดอกเบี้ยรับและปันผล			
ตราสารหนี้ Dr. เงินสด/ดอกเบี้ยค้างรับ xx			
	Cr. ดอกเบี้ยรับ(รายได้)	xx	
ตราสารทุน Dr. เงินสด/เงินปันผลค้างรับ xx			
	Cr. เงินปันผลรับ (รายได้)	xx	
4. การขายเงินลงทุน ให้รับรู้กำไรขาดทุนจากการจำหน่าย			
กรณีขายมีกำไร Dr. เงินสด xx			
	Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	xx	
	บัญชีที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)		xx
	กำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์		xx
กรณีขายขาดทุน Dr. เงินสด xx			
	ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์	xx	
	บัญชีที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)	xx	
	Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า		xx

ตัวอย่าง

1 ก.ค. 25x1 บริษัท ก จำกัด ลงทุนซื้อหุ้นกู้ ของบริษัท ข จำกัด(มหาชน) จำนวน 200 หุ้น ซึ่งหุ้นกู่มีราคาที่เราได้หุ้นละ 1,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 4%ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุกวันที่ 1 เม.ย. และ 1 ต.ค. หุ้นกู่มีราคาตลาดวันที่ซื้อ 95 บริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมในการซื้อ 2,500 บาท

คำนวณราคาทุนของเงินลงทุนที่ซื้อ

ราคาหุ้นกู่ที่เราได้หุ้นละ 1,000 บาท จำนวน 200 หุ้น เป็นเงิน	200,000
ราคาซื้อ	95%
ราคาซื้อหุ้นกู่	190,000
บวก ค่าธรรมเนียมในการซื้อ	<u>2,500</u>
ต้นทุนของเงินลงทุน	192,500

คำนวณดอกเบี้ยค้างรับ (1 เม.ย.-1 ก.ค.) 3 เดือน

ดอกเบี้ยค้างรับ 3 เดือน $200,000 \times 4\% \times 3/12$	2,000
--	-------

จำนวนเงินสดที่ต้องจ่ายในการซื้อหุ้นกู่

ต้นทุนของเงินลงทุนในหุ้นกู่	192,500
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ 3 เดือน	<u>2,000</u>
รวม	194,500

การบันทึกบัญชี

Dr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า-ตราสารหนี้	192,500	
ดอกเบี้ยค้างรับ	2,000	
Cr. เงินสด		194,500

ตัวอย่าง

บริษัท ส จำกัด (มหาชน) ที่กิจการลงทุนไว้ จำนวน 40,000 หุ้น ประกาศจ่ายเงินปันผล

บันทึกการรับรู้รายได้จากเงินปันผลของบริษัท ส จำกัด (มหาชน)

เงินปันผลหุ้นละ 2 บาท จำนวน	40,000 หุ้น
เงินปันผลรับ	= 40,000 หุ้น × 2 บาท
	= 80,000 บาท

Dr. เงินปันผลค้างรับ	80,000	
Cr. เงินปันผลรับ	80,000	
บันทึกเงินปันผลค้างรับตามประกาศ		
Dr. เงินสด	80,000	
Cr. เงินปันผลค้างรับ	80,000	

หลักทรัพย์เพื่อขาย(Available for sale)

1. วันซื้อ ใช้ราคาทุน			
Dr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย (ราคาซื้อ+ค่าใช้จ่ายในการซื้อ)	xx		
Cr. เงินสด			xx
2. วันสิ้นงวด ใช้มูลค่ายุติธรรม (ราคาตลาด) ผลต่างระหว่างราคาทุน กับมูลค่ายุติธรรม ให้รับรู้ที่งบแสดงฐานะการเงิน ในส่วนของผู้ถือหุ้น			
กรณี กำไร แบบ 1 Dr. รายการปรับมูลค่าหลักทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด)		xx	
Cr. กำไรจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์			xx
แบบ 2 Dr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย (ราคาทุน-ราคาตลาด)		xx	
Cr. กำไรจากปรับมูลค่าหลักทรัพย์			xx
กรณี ขาดทุน แบบ 1 Dr. ขาดทุนจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด)		xx	
Cr. รายการปรับมูลค่าหลักทรัพย์			xx
แบบ 2 Dr. ขาดทุนจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์เพื่อขาย (ราคาทุน-ราคาตลาด)		xx	
Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย			xx
3. ผลตอบแทนการลงทุน ดอกเบี้ยรับและปันผล			
ตราสารหนี้ Dr. เงินสด/ดอกเบี้ยค้างรับ		xx	
Cr. ดอกเบี้ยรับ(รายได้)			xx
ตราสารทุน Dr. เงินสด/เงินปันผลค้างรับ		xx	
Cr. เงินปันผลรับ (รายได้)			xx
4. การขายเงินลงทุน ให้รับรู้กำไรขาดทุนจากการจำหน่าย			
กรณีขายมีกำไร Dr. เงินสด		xx	
Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย			xx
บัญชีที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)			xx
กำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์			xx
กรณีขายขาดทุน Dr. เงินสด		xx	
ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์		xx	
บัญชีที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)		xx	
Cr. เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย			xx

ตราสารหนี้ถือไว้จนครบกำหนด(Securities Maturities)

1. วันซื้อ ใช้ราคาทุน			
Dr. เงินลงทุนในตราสารหนี้ (ราคาซื้อ+ค่าใช้จ่ายในการซื้อ)	xx		
Cr. เงินสด			xx

2. วันสิ้นงวด ใช้ราคาทุนหรือราคาทุนตัดจำหน่าย
 กรณีซื้อสูงกว่ามูลค่า ตัดเงินลงทุนส่วนที่เกิน ใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยแท้จริง
 Dr. ดอกเบี้ยรับ xx
 Cr. เงินลงทุนในตราสารหนี้ xx
 กรณีซื้อต่ำกว่ามูลค่า เพิ่มเงินลงทุนส่วนที่ต่ำ ใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยแท้จริง
 Dr. เงินลงทุนในตราสารหนี้ xx
 Cr. ดอกเบี้ยรับ xx
3. เมื่อจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารหนี้ ให้รับรู้กำไรขาดทุนจากการจำหน่าย
 กรณีขายมีกำไร Dr. เงินสด xx
 Cr. เงินลงทุนในตราสารหนี้ (ราคาตามบัญชี) xx
 กำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ xx
 กรณีขายขาดทุน Dr. เงินสด xx
 ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ xx
 Cr. เงินลงทุนในตราสารหนี้ (ราคาตามบัญชี) xx

เงินลงทุนทั่วไป(General Investment)

1. วันซื้อ ใช้ราคาทุน
 Dr. เงินลงทุนทั่วไป (ราคาซื้อ+ค่าใช้จ่ายในการซื้อ) xx
 Cr. เงินสด xx
2. วันสิ้นงวด ใช้ราคาทุนแสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ใช้วิธีส่วนได้เสียในการบันทึกบัญชี (Equity Method)

1. วันซื้อ-ใช้ราคาทุน
 Dr. เงินลงทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย xx
 Cr. เงินสด xx
2. วันสิ้นงวดบัญชี บริษัทร่วม/บริษัทย่อยมีกำไร/ขาดทุน ประจํางวด ให้รับรู้ตามสัดส่วนการลงทุน
 กรณีมีกำไร
 Dr. เงินลงทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย xx
 Cr. ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย xx
 กรณีขาดทุน
 Dr. ส่วนแบ่งขาดทุนจากการลงทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย xx
 Cr. เงินลงทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย xx
3. เมื่อได้รับเงินปันผลจากบริษัทร่วมและบริษัทย่อย

วันที่บริษัทร่วม/ย่อย ประกาศ

Dr.เงินปันผลค้างรับ	xx	
Cr. เงินลงทุนในบริษัทร่วม/ย่อย		xx

วันที่บริษัทร่วม/ย่อย จ่ายเงิน

Dr. เงินสด	xx	
Cr. เงินปันผลค้างรับ		xx

โจทย์คำถาม

- หลักทรัพย์เพื่อขายแสดงด้วยราคาใดในวันสิ้นงวด
  - ราคาทุนวันซื้อ
  - ราคาตลาดหรือมูลค่ายุติธรรม
  - ราคาทุนหรือตลาดที่ต่ำกว่า
  - ราคาทุนตัดจำหน่าย
  - ราคาทุนเดิม
- ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
  - หลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม
  - หลักทรัพย์เพื่อขายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม
  - ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
  - ผลการเปลี่ยนแปลงของราคาทุนกับมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค้าให้บันทึกเข้า ส่วนของเจ้าของ
  - เงินลงทุนนอกตลาดหลักทรัพย์คือ เงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนในงบแสดงฐานะการเงิน
- ข้อใดไม่เป็นเงินลงทุนระยะยาว
  - หลักทรัพย์เพื่อค้า
  - หลักทรัพย์เพื่อขาย
  - ตราสารหนี้ถือไว้จนครบกำหนด
  - เงินลงทุนทั่วไป
  - เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย
- รายการลงทุนในหลักทรัพย์ใดไม่ได้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน
  - หลักทรัพย์เพื่อค้า
  - หลักทรัพย์เพื่อขาย
  - เงินลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
  - ตราสารหนี้ถือไว้จนครบกำหนด
  - ตราสารหนี้ถือไว้เพื่อค้า

เฉลยคำตอบ 1=ข 2=ง 3=ก 4=ง

สินค้าคงเหลือ(Inventory)

ความหมาย

สินค้าที่กิจการมีไว้เพื่อขาย อยู่ในขบวนการผลิต และเพื่อใช้ผลิตหรือให้บริการ
ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 สินค้าคงเหลือ

ประเภทสินค้าคงเหลือ

1. สินค้าสำเร็จรูป
2. สินค้าระหว่างผลิต
3. วัตถุดิบ
4. วัสดุสิ้นเปลือง

ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือมี 2 วิธี

- ระบบบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System)
- ระบบบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

การบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ

ใช้ราคาทุน หมายถึง ราคาซื้อ บวกค่าใช้จ่ายในการซื้อ และค่าใช้จ่ายอื่นที่ต้องจ่ายเพื่อให้สินค้าอยู่ในสภาพพร้อมขาย เช่น ค่าขนส่งค่าอากร ค่านายหน้า ค่าภาษีนำเข้า

การใช้ราคาทุนมี 3 วิธี

1. วิธีซื้อก่อน-ขายก่อน (First in, First out: FIFO)
2. วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average: WA)
3. วิธีราคาระบุเจาะจง (Specific Identification: SI)

หลักสำคัญในการคำนวณ

สินค้ามีไว้เพื่อขาย = สินค้าต้นงวด + ซื้อระหว่างงวด

สินค้าคงเหลือ = ตราวจนับจำนวน x ราคาต่อหน่วย

สินค้าขายไป (ต้นทุนขาย) = สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย - สินค้าคงเหลือ

โจทย์ตัวอย่าง

บริษัทดำรงสามัคคีพานิช จำกัด ผลิตและขายสินค้าหลายชนิด ข้อมูลต่อไปนี้เป็นของผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่ง

วันที่	รายการ	ปริมาณ (หน่วย)	ต้นทุนต่อหน่วย
1 มกราคม	สินค้าคงเหลือต้นงวด	1,000	12
4 กุมภาพันธ์	ซื้อ	2,000	18
20 กุมภาพันธ์	ขาย	2,500	-
2 เมษายน	ซื้อ	3,000	22
4 พฤศจิกายน	ขาย	2,000	-

คำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด โดยสมมติว่าบริษัทดำรงสามัคคีพานิชใช้

- ก. ระบบสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด วิธี FIFO
- ข. ระบบสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่องวิธี FIFO
- ค. ระบบสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด วิธี Weighted Average
- ง. ระบบสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง วิธี Moving Average

บริษัทดำรงสามัคคีพานิช จำกัด

ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ-ต้นทุนขาย

รายการ	การคำนวณ
สินค้ามีไว้เพื่อขาย	(สินค้าต้นงวด+สินค้าซื้อระหว่างงวด)
สินค้ายกมา	จำนวน 1,000 x 12เป็นเงิน=12,000 บาท
ซื้อ 4 ก.พ.	จำนวน 2,000 x 18เป็นเงิน=36,000บาท
ซื้อ 2 เม.ย.	จำนวน 3,000 x 22เป็นเงิน=66,000บาท
รวม	จำนวน 6,000 หน่วย เป็นเงิน =114,000 บาท
สินค้าคงเหลือ (ตรวจนับ)	= 1,500 หน่วย (6,000 - 4,500=1,500)
สินค้าขายไป	จำนวน 2,500+2,000 =4,500 หน่วย

ก. วิธีราคาทุนแบบ First -in, First -out: FIFO ใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic)

รายการ	การคำนวณ	คำตอบ(บาท)
สินค้าคงเหลือ 1,500หน่วย (สินค้าใหม่)	สินค้า ซื้อ 2 เม.ย. จำนวน 1,500 หน่วย ๆ ละ 22= 33,000	33,000
ต้นทุนสินค้าขายไป	114,000 – 33,000=81,000	81,000.-

ข. วิธีราคาทุนแบบ First - in, First -out: FIFO ใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual)

ว.ด.ป.	รายการ	ซื้อ(รับ)			ขาย(จ่าย)			คงเหลือ				
		หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน		
ม.ค.1	ยกมา							1,000	12	12,000	-	
ก.พ.4	ซื้อ	2,000	18	36,000	-			1,000	12	12,000	-	
								<u>2,000</u>	18	<u>36,000</u>	-	
								3,000		48,000	-	
20	ขาย				1,000	12	12,000	-	500	18	9,000	-
					<u>1,500</u>	18	<u>27,000</u>	-				-
					2,500		39,000					-
เม.ย. 2	ซื้อ	3,000	22	66,000				500	18	9,000	-	
								<u>3,000</u>	22	<u>66,000</u>	-	

									3,500		75,000	-
พ.ย.4	ขาย				500	18	9,000		1,500	22	33,000	-
					<u>1,500</u>		<u>33,000</u>					
					2,000		42,000					
	รวม	<u>5,000</u>		<u>102,000</u>	<u>4,500</u>		<u>81,000</u>	=	<u>1,500</u>		<u>33,000</u>	=

ค. ใช้ระบบสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด(Periodic) วิธีราคาทุนแบบถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average)

รายการ

การคำนวณ

คำตอบ

คำนวณราคาถ่วงเฉลี่ยต่อหน่วย = $\frac{\text{สินค้าต้นงวด} + \text{สินค้าที่ซื้อระหว่างงวด(บาท)}}{\text{จำนวนสินค้าต้นงวด} + \text{สินค้าที่ซื้อระหว่างงวด(หน่วย)}}$

$\frac{12,000 + 36,000 + 66,000}{6,000}$

$\frac{114,000}{6,000} = 19$

19 บาท/หน่วย

114,000 = 19

6,000

19 บาท/หน่วย

สินค้าคงเหลือ 1,500 หน่วย

$1,500 \times 19 = 28,500$ บาท

28,500.-

ต้นทุนสินค้าขายไป

$114,400 - 28,500 = 85,500$ บาท

85,500.-

ง. วิธีราคาทุนแบบ Moving Average/MA ใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual)

ว.ด.ป.	รายการ	ซื้อ(รับ)			ขาย(จ่าย)			คงเหลือ				
		หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน		
ม.ค.1	ยกมา							1,000	12	12,000	-	
ก.พ.4	ซื้อ	2,000	18	36,000	-			3,000	16	48,000	-	
20	ขาย				2,500	16	40,000	-	500	16	8,000	-
เม.ย. 2	ซื้อ	3,000	22	66,000	-			3,500	21	74,000	-	
พ.ย.4	ขาย				2,000	21	42,000	-	1,500	21	32,000	-
	รวม	<u>5,000</u>		<u>102,000</u>	<u>4,500</u>		<u>82,000</u>	=	<u>1,500</u>		<u>32,000</u>	=

โจทย์คำถาม

บริษัทมีรายการเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ ดังนี้

- ม.ค.1 สินค้ายกมา 100 หน่วย ๆ ละ 11 บาท
 10 ขายสินค้าไป จำนวน 30 หน่วย ๆ ละ 20 บาท
 15 ซื้อสินค้ามา 200 หน่วย ๆ ละ 12.50 บาท
 20 ขายสินค้าไป จำนวน 120 หน่วย ๆ ละ 20 บาท
 31 ขายสินค้าไป จำนวน 50 หน่วย ๆ ละ 20 บาท

โจทย์คำถาม

- ถ้าบริษัทใช้วิธีการคำนวณราคาทุนสินค้าแบบถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก(Weighted Average) และใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic) บริษัทจะมีสินค้าคงเหลือราคาทุนเท่าใด
  - 1,100 บาท
  - 1,175 บาท
  - 1,200 บาท
  - 1,230 บาท
  - 1,500 บาท
- บริษัทใช้วิธีการคำนวณราคาทุนสินค้าแบบถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก(Weighted Average) และใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง(Perpetual)บริษัทจะมีสินค้าคงเหลือราคาทุนเท่าใด
  - 1,100 บาท
  - 1,175 บาท
  - 1,200 บาท
  - 1,230 บาท
  - 1,500 บาท
- ถ้าบริษัทใช้วิธีการคำนวณราคาทุนสินค้าแบบซื้อก่อน-ขายก่อน (FIFO) และใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบสิ้นงวด (Periodic) บริษัทจะมีสินค้าคงเหลือในราคาทุนเท่าใด
  - 1,100 บาท
  - 1,175 บาท
  - 1,230 บาท
  - 1,250 บาท
  - 1,500 บาท
- ถ้าบริษัทใช้วิธีการคำนวณราคาทุนสินค้าแบบซื้อก่อน-ขายก่อน (FIFO) และใช้ระบบบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual) บริษัทจะมีสินค้าคงเหลือในราคาทุนเท่าใด
  - 1,100 บาท
  - 1,175 บาท
  - 1,230 บาท

ง. 1,250 บาท

จ. 1,500 บาท

เฉลยคำตอบ 1=ค 2=ง 3=ง 4=ง

แสดงการคำนวณ

สินค้ามีเพื่อขาย

สินค้ายกมา + ซื้อ = $(100 \times 11 = 1,100) + (200 \times 12.5 = 2,500) = 300$ หน่วย เป็นเงิน 3,600 บาทสินค้าขายไป = $(30 + 120 + 50 = 200)$ 200 หน่วยสินค้าคงเหลือ = $300 - 200 = 100$ หน่วย

คำตอบข้อที่ 1 ถ้าใช้วิธีราคาทุนแบบถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ราคาทุนต่อหน่วยสินค้ามีเพื่อขาย = $3,600 / 300 = 12$ บาท/หน่วยสินค้าคงเหลือ = $100 \times 12 = 1,200$ บาท

คำตอบข้อ 2 ถ้ากิจการใช้ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง และใช้วิธีราคาทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Moving Average)

ว.ด.ป.	รายการ	ซื้อ(รับ)			ขาย(จ่าย)			คงเหลือ				
		หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน	หน่วย	@	จำนวนเงิน		
ม.ค.1	ยกมา							100	11	1,100	-	
10	ขาย				30	11	330	-	70	11	770	-
15	ซื้อ	200	12.50	2,500	-			270	12	3,270	-	
20	ขาย				120	12	1,440	-	150	12	1,830	-
31	ขาย				50	12	600	-	100	12	1,230	-
	รวม	<u>200</u>		<u>2,500</u>	<u>200</u>		<u>2,370</u>	=	<u>100</u>		<u>1,230</u>	=

คำตอบข้อ 3-4 เหมือนกัน

สินค้าคงเหลือ วิธี ซื้อก่อนขายก่อน คือซื้อสินค้าใหม่ 100 หน่วย ราคาทุนหน่วยละ $12.50 = 1,250$ บาท

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (Property Plant and Equipment: PPE)

ความหมาย

สินทรัพย์มีตัวตนที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานในการผลิตสินค้า การขายหรือการให้บริการ
มาตรฐานการบัญชีที่ใช้ ฉบับที่ 16 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การบันทึกบัญชี

-วันได้มา

ใช้ราคาทุน หมายถึง ราคาซื้อ บวก ค่าใช้จ่ายในการซื้อ การขนส่ง เตรียมการก่อนติดตั้ง ค่าติดตั้ง ค่า
ทดลองเครื่อง เพื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

Dr. ที่ดิน xx

อาคาร xx

Cr.เงินสด/เจ้าหนี้ xx

-วันสิ้นงวด

-ที่ดิน ไม่คิดค่าเสื่อมราคา

-อาคารและอุปกรณ์ คิดค่าเสื่อมราคา

Dr. ค่าเสื่อมราคา-ซื้อสินทรัพย์ xx

Cr. ค่าเสื่อมราคาสะสม-ซื้อสินทรัพย์ xx

-วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

ในวันที่ 1 เมษายน 25x8 บริษัทรามคำแหง จำกัด ซื้อเครื่องจักรเป็นเงินสด 104,000 บาท ประมาณอายุการใช้งาน 6 ปี ประมาณมูลค่าซาก 8,000 บาท บริษัทคาดว่าเครื่องจักรจะสามารถผลิตสินค้าได้ 20,000 หน่วย ระหว่างปี 25x8 และ ปี 25x9 บริษัทผลิตสินค้า 2,400 หน่วยและ 3,500 หน่วยตามลำดับ บริษัทจัดทำรายงานทางการเงินทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี

คำนวณค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 25x8 และปี 25x9 ภายใต้อะไรวิธีต่อไปนี้

1. วิธีเส้นตรง(Straight Line Method: SL)
2. วิธีจำนวนหน่วยผลิต(Unit of Product Method: UOP)
3. วิธีผลรวมจำนวนปี(Sum of the year digits : SYD)

1) วิธีเส้นตรง Straight Line

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} &= \frac{\text{ราคาทุน-มูลค่าคงเหลือ (บาท)}}{\text{ประมาณอายุการใช้งาน(ปี)}} \\ \text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} &= \frac{104,000-8,000}{6} = 16,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{ค่าเสื่อมราคาในปี 25x8 (1เม.ย.-31 ธ.ค.=9 เดือน)} 16,000 \times 9/12 = 12,000 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าเสื่อมราคาในปี 25x9 (1ม.ค.-31 ธ.ค.=12 เดือน)} = 16,000 \text{ บาท}$$

2) วิธีจำนวนหน่วยผลิต

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย} = \frac{\text{ราคาทุน-มูลค่าคงเหลือ (บาท)}}{\text{ประมาณผลผลิตที่คาดว่าจะได้ตลอดอายุการใช้งาน(หน่วย)}}$$

$$\text{อัตราค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย} = \frac{104,000-8,000}{20,000} = 4.8 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าเสื่อมราคาในปี 25x8ผลิตได้} 2400 \times 4.8 = 11,520 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าเสื่อมราคาในปี 25x9ผลิตได้} 3,500 \times 4.8 = 16,800 \text{ บาท}$$

3) วิธีผลรวมจำนวนปี SYD 6(6+1)/2 = 21

หรือ 1+2+3+4+5+6 = 21

ค่าเสื่อมราคาเต็มปีที่ 1	$6/12 \times 104,000 - 8,000 =$	27,429	
ค่าเสื่อมราคาเต็มปีที่ 2	$5/12 \times 104,000 - 8,000 =$	22,857	
ค่าเสื่อมราคาในปี 25x8	$27,429 \times 9/12 =$		<u>20,572</u>
ค่าเสื่อมราคาในปี 25x9	$27,429 \times 3/12 =$	6,857	
	$22,857 \times 9/12 =$	<u>17,143</u>	<u>24,000</u>

-การแสดงรายการในงบการเงิน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-	104,000
หักค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>12,000</u>
ราคาตามบัญชี	92,000

โจทย์คำถาม

1. วันที่ 1 มกราคม 25x1 บริษัทมีรายการซื้อเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า ดังนี้

- ราคาซื้อเครื่องจักร 500,000 บาท
- ได้รับส่วนลดเงินสด 2% ของราคาซื้อ
- จ่ายค่าขนส่งเครื่องจักร 10,000 บาท
- ค่าติดตั้งและทดลองเดินเครื่อง 15,000 บาท
- ค่าภาษีอากรนำเข้า(ขอคืนไม่ได้) 5,000 บาท
- ค่าตอบแทนวิศวกรควบคุมการติดตั้ง 10,000 บาท

บริษัทจะมีราคาทุนของเครื่องจักรที่ซื้อเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- ก. 500,000 บาท
- ข. 510,000 บาท
- ค. 520,000 บาท
- ง. 530,000 บาท
- จ. 540,000 บาท

2. วันที่ 1 มกราคม 25x1 บริษัทมีรายการซื้อเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า ดังนี้

- ราคาซื้อเครื่องจักร 500,000 บาท
- ได้รับส่วนลดเงินสด 2% ของราคาซื้อ
- จ่ายค่าขนส่งเครื่องจักร 10,000 บาท
- ค่าติดตั้งและทดลองเดินเครื่อง 15,000 บาท
- ค่าภาษีอากรนำเข้า(ขอคืนไม่ได้) 5,000 บาท
- ค่าตอบแทนวิศวกรควบคุมการติดตั้ง 10,000 บาท
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม 35,000 บาท (ขอคืนได้)

บริษัทจะมีราคาทุนของเครื่องจักรที่ซื้อเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- ก. 510,000 บาท
- ข. 525,000 บาท
- ค. 530,000 บาท
- ง. 575,000 บาท
- จ. 585,000 บาท

3. ต่อจากข้อ 1 ถ้าใช้วิธีเส้นตรงในการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการใช้งานประมาณ 5 ปี ไม่มีมูลค่าคงเหลือ ค่าเสื่อมราคาปีที่ 1 จะมีจำนวนเท่าใด

- ก. 100,000 บาท
- ข. 105,000 บาท
- ค. 106,000 บาท
- ง. 115,000 บาท
- จ. 117,000 บาท

4. ต่อเนื่องจากข้อ 2 ถ้าใช้วิธีผลรวมจำนวนปีอายุการใช้งานไม่มีมูลค่าคงเหลือ ค่าเสื่อมราคาปีแรกจะเป็นจำนวนเท่าใด

- ก. 100,000 บาท
- ข. 176,667 บาท
- ค. 191,667 บาท
- ง. 195,000 บาท
- จ. 200,000 บาท

5. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการคิดค่าเสื่อมราคาเป็นกลุ่ม (Group rate)

- ก. ถ้าสินทรัพย์มีลักษณะที่เหมือนกันหรือต่างกันก็ตามให้ใช้ วิธี Group-rate ได้
- ข. สินทรัพย์มักจะคำนวณอายุสินทรัพย์โดยเฉลี่ย เพราะสินทรัพย์อาจมีอายุที่แตกต่างกัน
- ค. ถ้าสินทรัพย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แต่มีลักษณะต่างกันมาก การใช้วิธี Group-rate จะให้ผลดี
- ง. ใช้กับสินทรัพย์ที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งไม่สะดวกที่จะแยกออกจากกัน
- จ. สินทรัพย์มีลักษณะการใช้งานแตกต่างกันจึงไม่ควรใช้วิธีคิดค่าเสื่อมราคาเป็นกลุ่ม

6. เครื่องจักรมีอายุการให้ประโยชน์ซึ่งประมาณไว้ครั้งแรก 10 ปี หลังจากกิจการคิดค่าเสื่อมราคาไปแล้ว 6 ปี กิจการคาดว่าอายุการให้ประโยชน์ที่จะเหลืออีก 2 ปี กิจการควรจะทำอย่างไร

- ก. คิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรต่อจนครบ 10 ปี
- ข. คิดค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าตามบัญชีที่เหลืออยู่ตามอายุการให้ประโยชน์ที่เหลือ 2 ปี
- ค. ปรับปรุงราคาเสื่อมราคาสะสมให้เป็นยอดที่เหมาะสม โดยถือว่าเครื่องจักรมีอายุการให้ประโยชน์ 8 ปี ตั้งแต่แรก
- ง. คิดค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าตามบัญชีที่เหลืออยู่ตามอายุการให้ประโยชน์ 4 ปี
- จ. รั้งการด้อยค่าเครื่องจักรตามอายุที่สั้นลง 2 ปี

7. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถือเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

- ข. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แสดงในงบแสดงฐานะการเงินก่อนรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- ค. กิจการต้องเปิดเผยรายการค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน
- ง. กิจการไม่ต้องปรับปรุงการจัดประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามนิยามของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่กิจการได้แสดงรวมไว้ในปีก่อนที่นำมาเปรียบเทียบ
- จ. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมในวันสิ้นงวด

เฉลยคำตอบ 1=ง 2=ค 3=ค 4=ข 5=จ 6=ข 7=ง

ต้นทุนการกู้ยืม

ความหมายของต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืม (Borrowing cost) หมายถึง ดอกเบี้ย และต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของกิจการ ได้แก่ ดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินเบิกเกินบัญชี และจากเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้องที่ผู้กู้ต้องรับภาระ จำนวนที่ตัดบัญชีของส่วนลดหรือส่วนเกินที่เกี่ยวกับการกู้ยืม ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ ส่วนที่นำมาปรับปรุงกับต้นทุนของดอกเบี้ย ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงินที่มีการรับรู้ตามมาตรฐานฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2552) เรื่องสัญญาเช่า

การรับรู้รายการต้นทุนการกู้ยืม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ คือ ต้นทุนการกู้ยืมที่สามารถเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข จะนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้นได้ โดยจะต้องคำนวณให้เป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ และบันทึกเดบิต บัญชีสินทรัพย์ (ที่เข้าเงื่อนไข) เครดิต บัญชีเงินสด หรือดอกเบี้ยค้างจ่าย

สินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข หมายถึง สินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานในการเตรียมพร้อมเพื่อให้สามารถนำสินทรัพย์นั้นมาใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือนำไปขาย เช่น โรงงาน โรงผลิตพลังงาน อาคารสำนักงาน เงินลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และสินค้าที่ต้องใช้เวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมที่จะขาย

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

มี 2 ประเภท

1. เงินกู้วัตถุประสงค์โดยตรงเพื่อสร้างสินทรัพย์เข้าเงื่อนไข
2. เงินกู้วัตถุประสงค์ทั่วไป

โจทย์ตัวอย่าง

การคำนวณต้นทุนการกู้ยืมจากเงินกู้ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อการจัดหาสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข บริษัทสยาม จำกัด ทำสัญญากู้ยืมเงิน 10 ล้านบาทเพื่อก่อสร้างโรงงานแห่งใหม่ อัตราดอกเบี้ย 12% ต่อปี การก่อสร้างเริ่ม ณ วันที่ 1 มิถุนายน 25x1 บริษัทได้จ่ายเงินกู้ 3 งวด ดังนี้

งวดที่	วันที่จ่ายเงินกู้	จำนวนเงิน (บาท)
1	1 มิ.ย. 25x1	2,000,000

2	1 ก.ย. 25x1	5,000,000
3	1 ธ.ค. 25x1	<u>3,000,000</u>
	รวม	<u>10,000,000</u>

ในระหว่างก่อสร้าง บริษัท ได้นำเงินกู้ส่วนหนึ่งไปลงทุนชั่วคราวได้รับผลตอบแทนทั้งสิ้น 100,000 บาท

ต้นทุนการกู้ยืมที่อนุญาตให้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์คำนวณได้ ดังนี้

งวดที่	วันที่กู้	เงินกู้ (บาท)	ดอกเบี้ยจ่าย (บาท)	
1	1 มิ.ย. 25x1	2,000,000	$2,000,000 \times 12\% \times 7/12$	= 140,000
2	1 ก.ย. 25x1	5,000,000	$5,000,000 \times 12\% \times 4/12$	= 200,000
3	1 ธ.ค. 25x1	<u>3,000,000</u>	$3,000,000 \times 12\% \times 1/12$	<u>30,000</u>
	รวม	<u>10,000,000</u>		370,000
	หัก ผลตอบแทนจากเงินลงทุนชั่วคราว			<u>100,000</u>
	ต้นทุนการกู้ยืมที่อนุญาตให้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 25x1			<u>270,000</u>

โจทย์ตัวอย่าง

การคำนวณต้นทุนการกู้ยืมจากเงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป แต่ได้นำเงินกู้นั้นมาจัดหาสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข

บริษัทชาญชัย จำกัด กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุน 3 แหล่งในปี 25x1 ดังนี้

- เงินกู้ 10 ล้านบาท อายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ย 10% ต่อปี กู้มาเมื่อวันที่ 1 ม.ค. 25x1
- เงินกู้ 20 ล้านบาท อายุ 20 ปี อัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี กู้มาเมื่อวันที่ 1 เม.ย. 25x1
- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารถาวรเฉลี่ย 3 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยผันแปรและมีดอกเบี้ยของเงินเบิก

บัญชีทั้งสิ้น 450,000 บาท

บริษัทมีราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข ดังนี้

ยอดต้นงวด - 1 ม.ค. 25x0	0 บาท	
เพิ่มขึ้นระหว่างงวด	<u>6,000,000</u> บาท	(รวมต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุน
ยอดปลายงวด 31 ธ.ค. 25x0	<u>6,000,000</u> บาท	ของสินทรัพย์จำนวน 700,000 บาท)
ยอดต้นงวด - 1 ม.ค. 25x1	6,000,000 บาท	
เพิ่มขึ้นระหว่างงวด	<u>16,000,000</u> บาท	
ยอดปลายงวด - 31 ธ.ค. 25x1	<u>22,000,000</u> บาท	

อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนของปี 25x1 คำนวณ ดังนี้

	เงินต้น (บาท)	ดอกเบี้ย (บาท)
เงินกู้ อายุ 5 ปี	10,000,000	$10,000,000 \times 10\% =$ 1,000,000
เงินกู้ อายุ 20 ปี	20,000,000	$20,000,000 \times 8\% \times 9/12 =$ 1,200,000
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	<u>3,000,000</u>	<u>450,000</u>

$$\begin{array}{rcl} \text{รวมทั้งสิ้น} & \underline{33,000,000} & \underline{2,650,000} \\ \text{อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุน} & \frac{2,650,000}{33,000,000} \times 100 = 8.03\% & \end{array}$$

ต้นทุนการกู้ยืมคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{รายจ่ายโดยประมาณที่เชื่อถือได้} = \frac{\text{ราคาสินทรัพย์ยกมาต้นงวด} + \text{ราคาสินทรัพย์ปลายงวด}}{2}$$

$$\begin{aligned} \text{รายจ่ายโดยประมาณที่เชื่อถือได้*} &= \frac{6,000,000 + 22,000,000 \text{ บาท}}{2} \\ &= 14,000,000 \text{ บาท} \\ \text{ต้นทุนการกู้ยืมคำนวณจากรายจ่ายโดยประมาณ} &= 14,000,000 \times 8.03\% \text{ บาท} \\ &= 1,124,200 \text{ บาท} \end{aligned}$$

โจทย์คำถาม

1. บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารโรงงาน จำนวน 8 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25x1 อัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี บริษัทได้นำเงินกู้ส่วนที่เหลือไปฝากธนาคารได้รับดอกเบี้ยเป็นเงิน 18,000 บาท และอาคารก่อสร้างเสร็จปลายปี 25x1 บริษัทจะมีราคาทุนของอาคารที่ก่อสร้างเสร็จเป็นจำนวนเท่าใด

- ก. 8,000,000 บาท
- ข. 8,622,000 บาท
- ค. 8,638,560 บาท
- ง. 8,640,000 บาท
- จ. 8,658,000 บาท

2. บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารโรงงาน จำนวน 5 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25x1 อัตราดอกเบี้ย 6% ต่อปี บริษัทได้นำเงินกู้ส่วนที่เหลือไปฝากธนาคารได้รับดอกเบี้ยเป็นเงิน 5,000 บาท สำหรับรายจ่ายที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีการจ่ายเป็นงวด ๆ ดังนี้

- 1 ม.ค. จ่ายงวดที่แรก 2 ล้านบาท
- 30 มิ.ย. จ่ายงวดที่ 2 2 ล้านบาท

1 ธ.ค. จ่ายงวดสุดท้าย 1 ล้านบาท

บริษัทจะมีราคาทุนของอาคารที่ก่อสร้างเสร็จเป็นจำนวนเท่าใด

- ก. 5,000,000 บาท
- ข. 5,175,000 บาท
- ค. 5,180,000 บาท
- ง. 5,300,000 บาท

จ. 5,305,000 บาท

เฉลยคำตอบ 1=ข2=ค

การคำนวณคำตอบข้อ 1-2

ข้อ 1

ราคาทุนอาคาร		8,000,000
บวก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม $8,000,000 \times 8\% \times 1$	= 640,000	
หัก รายได้ชั่วคราว	<u>18,000</u>	<u>622,000</u>
รวมราคาทุนอาคาร		8,622,000

ข้อ 2

ราคาทุนอาคาร		5,000,000
บวก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมงวด 1 $2,000,000 \times 6\% \times 12/12$	= 120,000	
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมงวด 2 $2,000,000 \times 6\% \times 6/12$	= 60,000	
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมงวด 3 $1,000,000 \times 6\% \times 1/12$	= <u>5,000</u>	
รวม ดอกเบี้ย	185,000	
หัก รายได้ชั่วคราว	<u>5,000</u>	<u>180,000</u>
รวมราคาทุนอาคาร		5,180,000

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Assets)

ความหมาย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนคือ สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีรูปธรรมซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ผู้อื่นเช่า หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน ส่วนแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้ให้ความหมายสั้นๆ ว่า สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีรูปร่างเช่น สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิในสัญญาเช่าระยะยาว ค่าความนิยม เป็นต้น

ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38

การบันทึกบัญชี

-วันได้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ใช้ราคาทุน หมายถึง ราคาซื้อ บวก ค่าใช้จ่ายในการซื้อ

Dr. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ระบุชื่อ xx

Cr. เงินสด/เจ้าหนี้ xx

-วันสิ้นงวด ตัดจำหน่าย

ใช้วิธีเส้นตรง ประมาณตามอายุการใช้ประโยชน์

Dr. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนตัดจำหน่าย (ค่าใช้จ่าย) xx

Cr. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

xx

โจทย์ตัวอย่าง

วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 บริษัท นำโชค จำกัด ได้บันทึกต้นทุนในการพัฒนาซึ่งเข้าเงื่อนไขการรับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สิทธิบัตร จำนวนเงิน 390,000 บาท และได้ประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสิทธิบัตรดังกล่าวไว้ 6 ปี

25x1						
ธ.ค. 31	บัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สิทธิบัตร บัญชีเงินสด บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		390,000	-		390,000 -
25x2						
ธ.ค. 31	บัญชีค่าตัดจำหน่าย-สิทธิบัตร บัญชีค่าตัดจำหน่ายสะสม-สิทธิบัตร บันทึกการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (390,000 / 6 ปี) = 65,000 บาท		65,000	-		65,000 -

25x3						
ธ.ค. 31	บัญชีค่าตัดจำหน่าย/ค่าเสื่อมสิ้น-สิทธิบัตร บัญชีค่าตัดจำหน่ายสะสม-สิทธิบัตร บันทึกการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		65,000	-		65,000 -

ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สิทธิบัตร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x3 เป็นดังนี้

สิทธิบัตร	390,000 บาท
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	<u>130,000 บาท</u>
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x3	260,000 บาท

โจทย์คำถาม

1.วันที่ 1 เมษายน 25x1 บริษัทซื้อสิทธิบัตร-เครื่องชงกาแฟ เป็นเงิน 300,000 บาท และมีค่านายหน้าจำนวน 5,000 บาท อายุการใช้งาน 5 ปี บริษัทตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งาน และใช้วิธีเส้นตรง บริษัทปิดบัญชีในวันที่ 31 ธันวาคมทุกปี ในปี 25x1 บริษัทจะมีบัญชีค่าสิทธิบัตรตัดจำหน่าย จำนวนเท่าใด

- ก. 45,750 บาท
- ข. 60,000 บาท

- ค. 61,000 บาท
 ง. 300,000 บาท
 จ. 305,000 บาท
2. วันที่ 1 ตุลาคม 25x1 บริษัทซื้อสิทธิบัตร-เครื่องปั้นหิมะ เป็นเงิน 300,000 บาท และมีค่านายหน้าจำนวน 10,000 บาท อายุการใช้งาน 5 ปี บริษัทตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งาน และใช้วิธีเส้นตรง บริษัทปิดบัญชีในวันที่ 31 ธันวาคมทุกปี ในปี 25x1 บริษัทจะมีบัญชีค่าสิทธิบัตรตัดจำหน่าย จำนวนเท่าใด
- ก. 15,500 บาท
 ข. 46,500 บาท
 ค. 62,000 บาท
 ง. 310,000 บาท
 จ. 310,000 บาท
3. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ
- ก. การรวมธุรกิจที่เกิดความนิยมเป็นการรวมธุรกิจด้วยวิธีซื้อ (Purchase method)
 ข. ห้ามตั้งפקค่าความนิยมติดลบที่เกิดจากการซื้อธุรกิจแต่ให้บันทึกเข้างบกำไรขาดทุน ทั้งจำนวน
 ค. ค่าความนิยมตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 20 ปี
 ง. ห้ามตัดจำหน่ายค่าความนิยมตามอายุการให้ประโยชน์แต่ให้ประเมินการด้อยค่า
 จ. ค่าความนิยมเกิดจากการซื้อกิจการในราคาสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม

เฉลยคำตอบ 1=ก 2=ก 3=ค

การด้อยค่าสินทรัพย์ (Impairment Assets)

ความหมายการด้อยค่าคือ มูลค่าที่จะได้รับคืนของสินทรัพย์ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่ต้องรับรู้การด้อยค่า

สินทรัพย์ที่ต้องมีการพิจารณาการด้อยค่า ภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 ได้แก่ เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน เงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในบริษัทร่วม เงินลงทุนในกิจการร่วมค้าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การพิจารณาการด้อยค่า

มูลค่าที่จะได้รับคืน (Recoverable Value)

ราคาขายสุทธิ หรือมูลค่าจากการใช้ แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

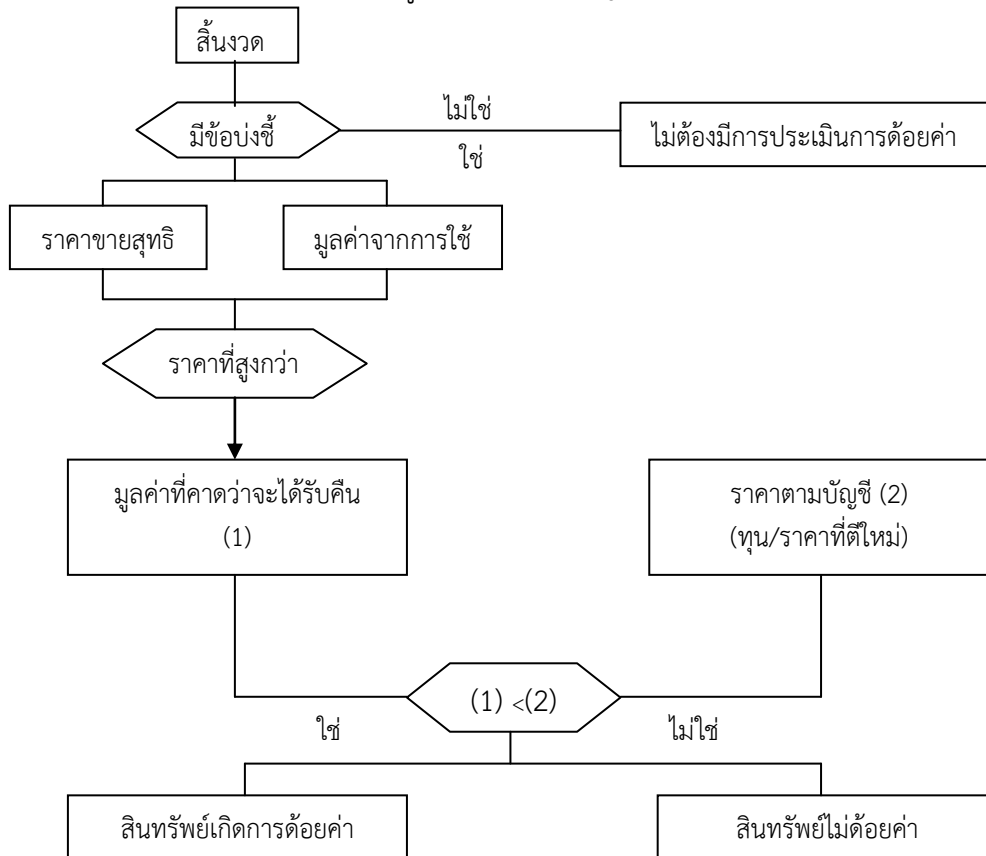
ราคาขายสุทธิ (Net selling price)

ราคาขายสุทธิ หมายถึง จำนวนเงินที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น โดยที่ผู้ซื้อและผู้ขายสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน

มูลค่าจากการใช้ (Value in use)

มูลค่าจากการใช้ หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ข้อบ่งชี้เพียงแต่ชี้ให้เห็นว่าสินทรัพย์ “อาจ” เกิดการด้อยค่าเท่านั้น แต่เมื่อมีการพิจารณาการด้อยค่าโดยการเปรียบเทียบราคาตามบัญชีกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน สินทรัพย์ดังกล่าวอาจไม่ด้อยค่าก็ได้ หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์สูงกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

โจทย์ตัวอย่าง กรณีทั้ง 4 ต่อไปนี้แสดงถึงการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยสมมติว่ามีข้อบ่งชี้ ณ วันสิ้นงวดว่าสินทรัพย์อาจเกิดการด้อยค่า

กรณี	ราคาขายสุทธิ	มูลค่าจากการใช้	มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน	ราคาตามบัญชี	คำอธิบาย
1	950	1,100	1,100	1,000	สินทรัพย์ไม่ด้อยค่า (แม้ว่าราคาขายสุทธิจะน้อยกว่าราคาตามบัญชีก็ตาม)
2	950	980	980	1,000	รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า 20 บาท และราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ลดลงเหลือ 980 บาท
3	970	925	970	1,000	รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า 30 บาท และราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ลดลงเหลือ 970 บาท
4	800	900	900	1,000	รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า 100 บาท และราคาตามบัญชีของ

					สินทรัพย์ลดลงเหลือ 900 บาท
--	--	--	--	--	----------------------------

การบันทึกบัญชีการด้อยค่าสินทรัพย์

25x1	บัญชีรายการขาดทุนจากการด้อยค่า (loss on impairment)		200,000	-		
	บัญชีค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (allowance for impairment)				200,000	-
	บันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า					

โจทย์คำถาม

1. บริษัท มีโรงงานผลิตสินค้าโรงที่ 1 มีมูลค่ารวมราคาทุน 12,000,000 บาท ใช้งานมา 3 ปี มีค่าเสื่อมราคาสะสม 3,000,000 บาท แต่เนื่องจากสินค้าที่ผลิตจากโรงงานนี้ไม่ได้รับความนิยมจากตลาดในปัจจุบัน บริษัทจึงได้ประกาศขายโรงงาน และมีผู้สนใจติดต่อขอซื้อในราคา 7,550,000 บาท และเมื่อบริษัทได้ประมาณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตถ้าผลิตสินค้าขายต่อไปอีก 5 ปี เป็นเงินสด 7,520,000 บาท บริษัทนี้ควรรับรู้การด้อยค่าของโรงงานนี้หรือไม่ และเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- ไม่ด้อยค่า
- รับรู้การด้อยค่า จำนวน 1,450,000 บาท
- รับรู้การด้อยค่า จำนวน 1,480,000 บาท
- รับรู้การด้อยค่า จำนวน 3,000,000 บาท
- รับรู้การด้อยค่า จำนวน 9,000,000 บาท

2. เครื่องจักรเกิดการด้อยค่าหรือไม่และเป็นเงินเท่าใด

ราคาทุนเครื่องจักร	500,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร	410,000
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน-	
-ราคาที่คาดว่าจะขายได้-สุทธิ	88,000
-มูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดจากการใช้	85,000

- ด้อยค่า จำนวน 2,000 บาท
- ด้อยค่า จำนวน 5,000 บาท
- ด้อยค่า จำนวน 88,000 บาท
- ด้อยค่า จำนวน 90,000 บาท
- ไม่ด้อยค่า

3. โรงงานด้อยค่าหรือไม่และเป็นเงินเท่าใด

	พันบาท
โรงงาน-ราคาทุน	5,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม-โรงงาน	4,500

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน.-	
-ราคาที่คาดว่าจะขายได้-สุทธิ	400
มูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดจากการใช้	600

- ก. ด้อยค่า จำนวน 100 บาท
 ข. ด้อยค่า จำนวน 200 บาท
 ค. ด้อยค่า จำนวน 500 บาท
 ง. ด้อยค่า จำนวน 600 บาท
 จ. ไม่ด้อยค่า

เฉลยคำตอบ 1=ข   2=ก   3=จ

การคำนวณคำตอบ

ข้อ 1.

ราคาทุน	12,000,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>3,000,000</u>
ราคาตามบัญชี	9,000,000
มูลค่าที่จะได้รับคืน (เลือกค่าที่สูงกว่า)	<u>7,550,000</u>
ราคาขายสุทธิ	7,550,000
มูลค่าจากการใช้งาน	7,520,000
โรงงานด้อยค่า	1,450,000

ข้อ 2.

ราคาทุน	500,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>410,000</u>
ราคาตามบัญชี	90,000
มูลค่าที่จะได้รับคืน (เลือกค่าที่สูงกว่า)	<u>88,000</u>
ราคาขายสุทธิ	88,000
มูลค่าจากการใช้งาน	85,000
โรงงานด้อยค่า	2,000

ข้อ 3.

ราคาทุน	5,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>5,500</u>
ราคาตามบัญชี	500
มูลค่าที่จะได้รับคืน (เลือกค่าที่สูงกว่า)	<u>600</u>
ราคาขายสุทธิ	400
มูลค่าจากการใช้งาน	600
โรงงานไม่ด้อยค่า	0-

.....